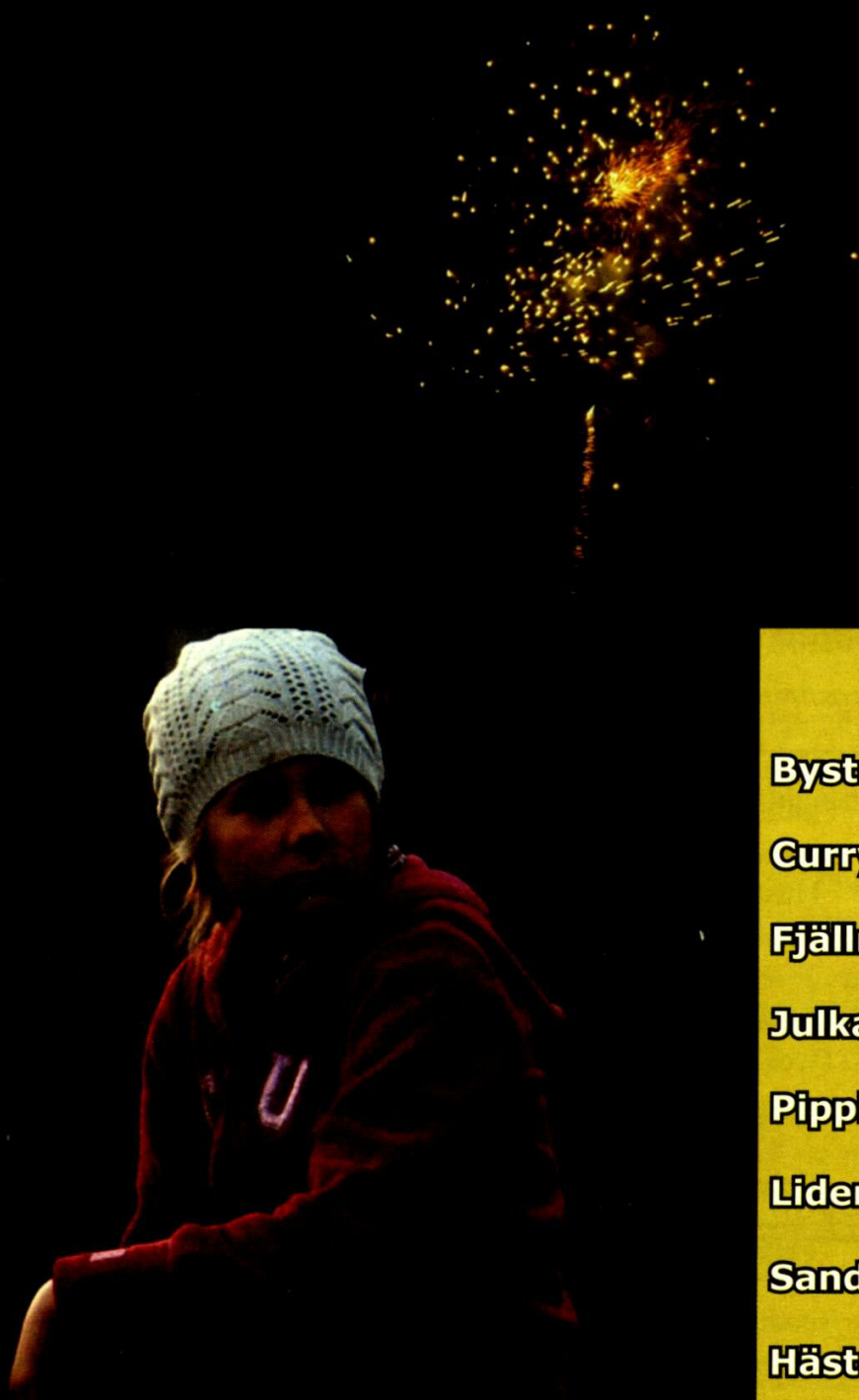

Lidens Tidning

April 2009 • ÅRGÅNG 12, NR 2

Valborg på Vättaberget

Innehåll

Bystugan	sid 6
Currylinjer	sid 10
Fjällresan	sid 16-17
Julkalender	sid 18
Pippi på fåglar	sid 22-23
Lidenhistorier	sid 24-25
Sandnäset	sid 26-27
Hästen	sid 30-31

Tack för alla positiva gensvar efter artikeln i förra numret. För att avsluta "Busskursältandet" så undrar vi **när kartorna och det övriga kommer på plats?** Nedan följer ett utdrag ur ett mail från Lidens Företagarföreningens ordförande 5 sept 2006:

Föreningen har beställt nya kartor över Indalsleden, naturreservaten och fiskevårdsområdet. Dessa beräknas kosta ca 15 000 kr. Levereras under hösten -06. För resterande pengar (15 000 kr) tänker vi sätta upp en informationsskylt i centrala Liden som visar var man hittar byns olika företag. Räcker pengarna blir det också två.

För övrigt vill jag uppmana alla ni som tankar på annat ställe än Bilisten i Liden att tänka om, så kanske ni hjälper till att rädda framtiden i Liden.

Tore Löfvenius

Omslagsbild: Valborgsfirandet på Vättaberget 2008. Foto: Tore Löfvenius.

Adress till tidningen	Lidens Tidning	0692 - 10 123
	Bodacke 143, 860 41 Liden	070 - 277 36 40
Besöksadress:	Husåsvägen 9A (Gamla Posten) Vardagar 13-17	
E-postadress:	tidning@telia.com	
Ansvarig utgivare / artiklar:	Tore Löfvenius	0692 - 102 77
Historiska artiklar:	Arne Johansson	0692 - 210 75
E-post	arne.jarkvissle@telia.com	
Annonser:		0692 - 10 123
		070 - 63 102 77
Tryckeri:	Prinfo Accidenstryckeriet i Sundsvall	

Vill du prenumerera?

Kostnad 125:-/år. PG 15 89 07-6

Annonspriser

Köp fem annonser, betala för fyra!
Föreningar får dela på en helsida, varför vi är tvungna redigera material om utrymmet är begränsat. De föreningar som vill ha sitt material ograverat är välkomna att köpa en annonsplats.
Ring för kostnadskalkyl.

Baksida i färg kostar 1700:-	
1/9 sida 43 x 59 mm stående	198:-
2/9 sida 86 x 59 mm stående	396:-
1/3 sida 130 x 59 mm liggande	495:-
1/2 sida 130 x 91 mm liggande	693:-
1/1 sida 130 x 184 mm stående	1386:-
Köp och Sälj ca 20 ord 40:-	
Alla priser exkl moms	

Nästa Lidentidning

utkommer

15/6

Manusstopppdatum 25/5

Lidens Tidning utkommer 5 ggr / år.

Du kan posta eller maila ditt bidrag, tänk bara på att faxade original ger ett sämre slutresultat

Föreningsnytt

Lidens Hembygdsförening Program 2009

30 april	Valborgsmässofirande Vättaberget
9 maj	Städning Vättaberget
29 maj	Hembygdsdag för åk 8 Vättaberget
6 juni	Nationaldagsfirande Vättaberget
19 juni	Midsommarfirande Vid Gla Kyrkan
19 juli	Hembygdsdag Vättaberget
19 sept	"Antikrunda" Föredrag
oktober	ej klart
28 nov	Julmarknad Sockenstugan
	Program: se annonsering

Valborgsmässoafton

på

Vättaberget

Vi serverar
Soppa och smörgås
Kaffe och kaka
Varm korv

Musik och allsång till
Tage Sehlbergs trio

Majbrasa
Fyrverkeri

Välkomna!

Lidens Hembygdsförening

Indals-Lidens Jägarklubb

anordnar jaktstig lörd. 30/5 vid
Indals skjutbana i Bäck .Indal.
Anm. 9.00-12.00 .Endast hagelmål.

Skylt finns uppsatt efter väg 86 ,
2,5 km. väster
Indals kyrka. Servering. fina priser.

Välkomna !

Indals Hembygdsförening

April 30 18.30 Sjunger
Indalskören in våren vid
bagarstugan. Margareta
Johansson håller talet till
våren och brasan tänds

ca 20.00. Servering, lotterier och musik
inne i hembygdsgården.

Maj 17 11.00 Vårmarknad.

Maj 21 08.00 Gökotta Hallstaberget.
Inf: 93 133

Maj 29 Hembygdsdag för skolelever
årskurs 1-3.

Juni 13 Indalsledenloppet. Inf: 93 111

<http://go.to/Indal1>

Västana - Korsåmons Bygdegårdsförening

30/4	Valborgsfirande med fyrverkeri	kl 20.00	Grillplatsen
10/5	Städdag	kl 10.00	Bygdegården
22/5	Jubileum	kl 18.00	Bygdegården
3/6	Grillfest	kl 18.00	Grillplatsen

PRO HOLM

22/5	Vårfest	kl 17.00	Gimåfors Bygdegård
------	---------	----------	--------------------

Mer föreningsinfo sidan 7

Plantera dina
skogsinkomster
där de växer mest.
Flytta ditt skogskonto
till oss.

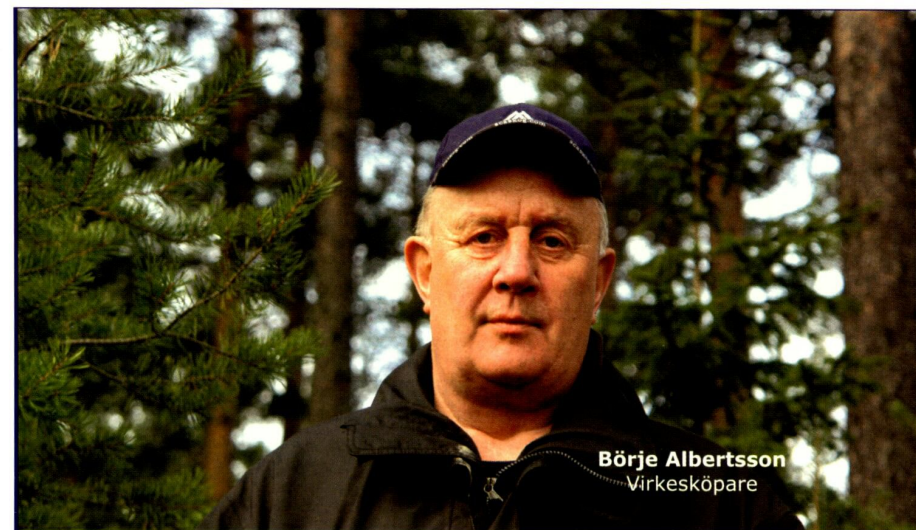
Välkommen!

Liden tel. 0692-10012, 10453
www.handelsbanken.se/liden

Handelsbanken

APROPÅ DÅLIGA VÅRVÄGAR

Det var inte bättre förr! Här en dramatisk bild från slutet av 1950-talet när vägen ned till det blivande kraftverket i Järkvissle byggdes. Fotot är taget exakt ovanför Bärmon. En av flera bostadsbaracker är under uppförande. Foto: Jonas Åsberg. Arkivjägare Arne Johansson

Börje Albertsson
Virkesköpare

Tillsammans skapar vi värden på Din Skog Låt skogen skapa sitt eget värde!

Börje Albertsson

Tel 0692-220 01

Mobil 070-347 66 07

Ser du möjligheter att öka värdet på din skog i framtiden genom skogsvård?

Hinner du inte göra arbetet själv eller oroar du dig för kostnaderna?

Genom stora arealer och ett gott samarbete med våra skogsvårdsentreprenörer når vi hög kvalitet och låga kostnader per hektar.

Har du tänkt på att nettot av en hektars slutavverkning oftast är större än kostnaden för markberedning och plantering av 10 hektar eller röjning av 20 hektar?

Gallring av en hektar ger på samma sätt möjlighet att röja 4-10 hektar.

Vill du räkna på din skogs möjligheter att finansiera sin egen utveckling och ge dig ett netto idag? Kontakta din lokala virkesköpare.

Vi hjälper dig även gärna med en skogsbruksplan för att ytterligare öka ditt grepp om din skog.

SCA SKOG AB

Medelpads skogsförvaltning

851 88 Sundsvall

www.skog.sca.com

ETT SCA FOREST PRODUCTS FÖRETAG

Bystugan

i
Liden

Föreningar och Företag

Vi hjälper er med era utskick, gör foldrar, almanackor, plastar in m.m.
I vårt kassavalv kan ni arkivera era viktiga handlingar billigt.
Tillverkning av hemsidor. Föreningsmöten.

Turistinformation

Här kan man få hjälp med att hitta sevärdheter och
boka boende i trakten.

Café

Hit kan du komma och dricka en kopp kaffe med gott hembakt bröd till.
Här kan du också sitta och surfa på internet för en billig penning.
Alla inkomster går direkt tillbaka till verksamheten.

Bokutlåning

I vår bokhylla kommer du att hitta diverse skönlitteratur
som du kan låna hem och läsa.

Officiell invigning

1:a maj kl 15.00
Vi bjuder på kaffe och kaka

Adressen är:
Husåsvägen 9A

(gamla postlokalen bredvid SCA)

Telefon o fax:
0692 - 10 123
Öppettider
maj:

Vardagar 13 - 17

Indalslidens SK

LIDENFOTEN

Fina värfötter
Fotspa, Benvaxning, Nagellackning
med dekoration

Jag hälsar alla varmt VÄLKOMNA!
Helena Östman, Dipl. Fotvårsterapeut
LIDENFOTEN, Lidenvägern 89 (Företagshuset)

Tel: 070 - 610 64 37

HÄREFESTIVALEN

INDAL 21-22 augusti 2009

Smalare än Thord är klar! Är du?

MelinEvent:
070 - 677 02 89

LIDENS
BLOMSTERFOND
0692-100 27
Din gåva
ger glädje i Liden
Plusgiro 11 455-3

Sommarens
höjdpunkt
Trollnatta
11 juli
17-23
Järkvissle Trollby

BRUDSJÖN
LIDENBYGDENS PÄRLA

Sista april
Välkommen att fira den
hos oss vid badplatsen i
Brudsjön.

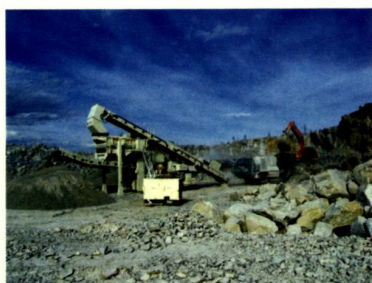
Brasan tänds 20.00
Lilla Fyrverkeriet 20.30
Stora Fyrverkeriet 21.30
Lotter, hamburgare,
korv, läsk, kaffe, godbit
mm.
Styrelsen

Ballastmaterial

I Liden, Indal, Holm och Bredsjöområdet

Vägverket Produktion i samarbete med
NCM, vänder oss till dig som är behov
utav ballastmaterial till

- Upprustning av grusväg
- Garageinfarter
- Utfyllnadsmaterial
- Med mera

Sillre Bergtäkt i Oxsjö

Kontakta NCM angående Alternativa
förslag, leverans och pris:

Ring, NCM: 0692 - 200 04

Mats Norberg 070 - 534 00 04

can-am

OUTLANDER 500 XT svart. Årsmodell 2009

**Pris 93.900:-
100.900:-**

terrängregistrerad
vägregistrerad

**Med förstärkt frontbåge och frontmonterad vinsch,
samt aluminiumfälgar.**

**Öppettider:
Vardagar 08.00 - 16.30**

Sillre, Liden 0692 - 20004 fax 0692 - 200 80

www.ncm-ss.se

brp.com

© 2009 Bombardier Recreational Products Inc. (BRP). Alla rättigheter förbehålles.
® Moch BRP-logotypen är varumärken som tillhör Bombardier Recreational Products Inc. eller dess dotterbolag.

Currylinjer

Mer djur och växter

I förra artikeln berättade jag om katter och hundar och hur de reagerar på currylinjer. Man har tydligen också sett att skatorna verkar bygga sina bon över ett kors. Det skulle vara intressant att veta varför. Vad är det som gör att de trivs att bo just där.

Ibland kan man se träd som är väldigt krokiga och lutar mot ett håll i stället för att växa rakt upp fastän inga andra träd står i närheten. Det kan då vara så att trädet försöker att undvika strålningen och lutar sig därför ifrån den. Titta dig omkring i skog och mark och se efter om du kan se dessa fenomen

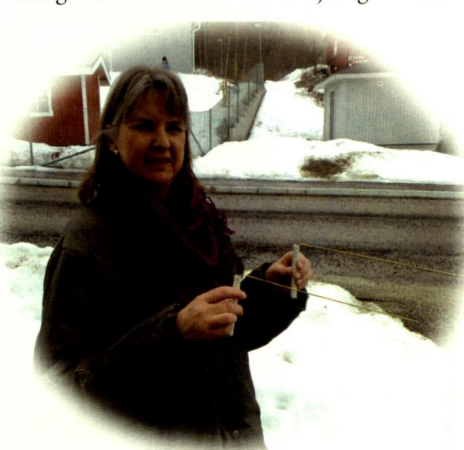
Currylinjer och husens placering

Det första jag gjorde när vi flyttade in i vårt hus, var att gå med pekarna för att se hur linjerna "låg" i vårt nya hus. Jag blev inte förvånad när jag såg hur pekarna reagerade. De visade på att linjerna "låg" i väggarna. På den tiden då vårt hus byggdes så kände man antagligen till currylinjerna, eftersom man byggt huset efter linjerna. Skorstenarna ligger i currykorsen. Vi bor i en gammal Prästgård och har inga som helst problem med att möblera sovrummen eller andra rum. Vad vi däremot har är en vattenåder som går rakt igenom huset, som vi bör undvika att sova på. För de är inte heller bra att sova på, enligt vad som sades förr.

När jag har varit hemma hos andra för att titta hur linjerna ligger så kan de gå tvärs igenom sovrummen. Det är inte ofta som sovrummen är stora och rymliga. Korsar då en currylinje genom ett litet rum så kan det vara svårt att placera sängen på ett bra ställe. Som jag skrev i ett tidigare nummer så är det currylinjerna

som jag mäter, eftersom de har en starkare strålning än t ex hartmanlinjerna och anses vara de som man bör undvika, om det går.

När man bygger hus idag har man inte en tanke på hur husen bör stå. Men jag hörde av någon att söderut så håller man nu på att bygga efter currylinjerna. Huruvida det stämmer eller ej vet jag inte. Men det vore väldigt bra om man nu börjat göra det.

Jeanette Byström Grein.

Flickan som sov på en currylinje

Även vi människor försöker på olika sätt att flytta oss när vi känner att vi ligger eller sitter på en currylinje, om det går. Ett exempel på detta var när jag kom hem till en familj där mamman var orolig över sin dotter. Hon var väldigt rastlös på dagarna. Det som mamman också tyckte var konstigt, var att dottern varje natt tog sin kudde, vände på sig och lade kudden där hon hade haft fötterna. Mamman lade tillbaka kudden följande dag och lade dottern återigen på "rätt" sida som mamman tyckte. Följande morgon låg dottern återigen åt motsatt håll i sängen.

När jag mätte i rummet så låg det ett currykors uppe vid kudden där modern hade placerat dotterns kudde och currylinjen gick rakt igenom sängen. Det enda som flickan kunde göra för att värja sig från currykorsen, som är en stark strålning, var att lägga sig med huvudet nere vid fötterna. Det fanns bara ett ställe till i rummet som de kunde placera sängen på och där ställde de sängen, samma dag. Följande natt sov flickan utan att vända på sig. Hon blev även bra mycket lugnare fick jag höra av modern.

Egen erfarenhet av currykors

Själv var jag med om något intressant när jag gick en kurs i Bioenergitapi i Stockholm. Jag satt på första raden vid scenen, där kursledaren stod. Efter cirka en kvart började jag känna mig trött. Jag blev tröttare och tröttare eftersom tiden gick. Ögonlocken for nästan ihop vid ett antal tillfällen. Det där känner du säkert till, efter ett tag brukar det ge sig och man blir piggare, speciellt efter en rast. Men i det här fallet så höll det i sig hela dagen och nästa, även den tredje dagen. Jag kunde inte förstå varför jag var så trött när jag var så intresserad av ämnet. När jag kom hem, kom jag på att jag kanske hade suttit på ett currykors. Jag bestämde mig för att om vi skulle hamna i samma sal på nästa kurstillfälle, då skulle jag se till att mäta den plats där jag skulle sitta, så att det inte blev som tidigare. Jag skulle gå in i salen innan kursen började för att se om det var ett currykors på den plats jag hade valt ut.

Till nästa kurstillfälle hade jag med mig pekare. Jag var där i god tid innan de andra på kursen kom. Det visade sig att vi skulle vara i samma sal som gången innan. Jag mätte på den plats som jag hade suttit på tidigare och mycket riktigt så hade jag suttit på ett currykors. Jag satte mig på ett annat ställe den här gången och under detta kurstillfälle mätte jag mycket bättre och var pigg under hela kurs tiden som varade i ett par dagar.

Vi hade ytterligare ett kurstillfälle efter ett par månader, men då skulle vi vara i ett annat rum. Även denna gång hade jag pekarna med mig. Efter cirka tio minuter i rummet började jag känna mig trött igen. Jag kände igen symptomen från första gången när jag hade suttit på ett currykors. På rasten mätte jag där jag satt och även denna gång hade jag satt mig på ett currykors. Ja jag förstår vad du tänker: Varför väljer jag att sätta mig på currykors hela tiden? Bra fråga. Jag tror att det kunde bero på att jag skulle lära mig hur currykorsen kändes att sitta på. Vi flyttade i alla fall på bänkarna i salen så att alla skulle undvika att sitta på en currylinje och currykors. Nu vet jag hur det känns när man sitter på ett currykors och dräneras på energi. I och med denna erfarenhet har jag många gånger funderat på hur det är med barn som är rastlösa och trötta på skolan. Det finns givetvis många olika anledningar. Men det jag funderar på är om ungdomarna sitter på currykors dag ut och dag in i sina bänkar? Hur påverkar detta dem?

Forts nästa nummer

VÅREN – Ös ur källan

Erik Håkansson
070-349 51 38
erik.hakansson@primaskog.se
Lennart Lindgren
070-349 51 34
lennart.lindgren@primaskog.se

Andreas Mattsson
070-191 90 92
andreas.mattsson@primaskog.se

Företagshuset

Besöksadress: Lidenvägen 89

Boda Grävtjänst

0692 - 400 84

Jan Backlund

Rör & Svets

070 - 326 07 74

Modins Byggservice

0692 - 104 28
070 - 685 43 97

Lidenfoten

070 610 64 37

SÖKES Originalmålningar!

Trollska Galleriet
Rolf Lidberg

2010 skulle Rolf ha fyllt 80 år. Rolfs barn Sylvia och Jonas planerar därför en jubileumsutställning.

Har du något original av Rolf hemma?

Kontakta oss, så ringer Sylvia Lidberg till dig!

0692-211 00

E-post: info@trollskagalleriet.com

www.trollskagalleriet.com
www.peterhogstrom.com

P.L.B Bygg AB

F.D.Posthuset Liden

2:a ledig i maj

060-15 90 40

Järkvissle Ekokött

Vi har ett ekologiskt jordbruk som är krav-godkänt. Vi har dikor och föder upp kalvar till 1 1/2 - 2 års ålder. Du kan beställa ungnöt styckat och klart, hel, halv, kvart, åttondel

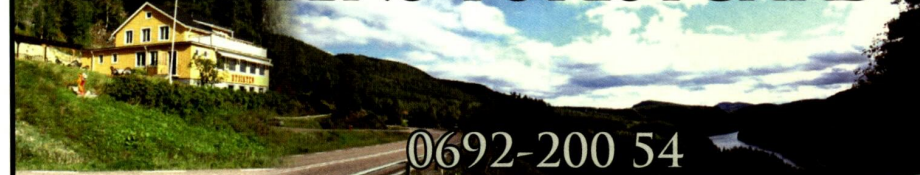

Det betyder att du kan komma hit och bo i något av familjens två ut-hyrningshus. Vandra, fiska, hjälpa till på gården eller bara ta det lugnt.

Örjan Rudin o Pia Nägele
Järkvissle 213 860 41 Liden
0692 - 210 72 070 - 534 93 83
www.jarkvissle.se

UTSIKTENS TURISTGÅRD

0692-200 54

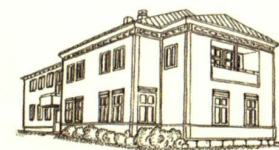
Öppet alla dagar fr.o.m 1 juni kl 12 - 18.

21 - 24 maj 7-årsjubileum hela Kristi Himmelsfärdshelgen.
mini-förrätt 7:-, dessert 7:- (vid köp av varmrätt)
31 maj Morsdagsbuffé
12 juni Skolavslutning. Vi bjuder alla våra matgäster på tårta.

Matbröd och kakor
till försäljning.

VÄLKOMNA!

Smörgåstårter och
tårter på beställning.

WÄRDSHUSET LIDEN

HOTEL ° RESTAURANG ° BAR

Lunch Mån-Fre 11-14

Valborg 30/4 Silllunch 11.00-14.00

Söndag 3/5 Brunch 10.00-14.00

Övriga öppettider se vårt månadsblad eller ring.

Vi planerar en sparrishelg och en vinprovarkväll i maj!
Middagar, bröllop, begravningar konferenser mm.

Välkommen! Anders och Eva-Sofie. Tel: 0692 - 103 40

FJÄLLRESAN 2009

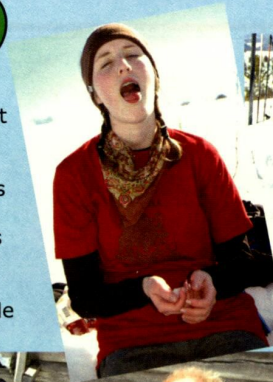
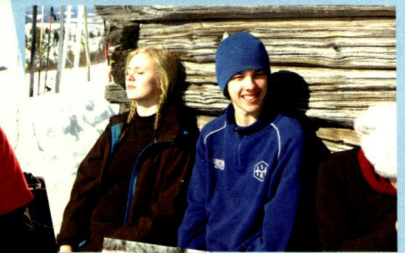
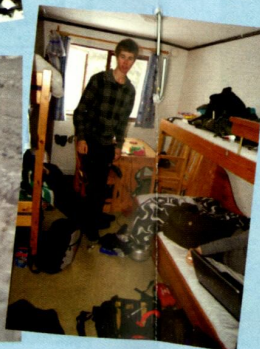
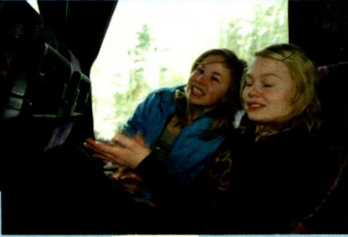
Fjällresan vi gjorde till Vemdalen var helt underbar, vi hade tur med vädret andra dagen. Vi var uppe i Vemdalen i tre dagar. Vi satt och sa att det var otroligt roligt att åka iväg på resan. Alla satt och peppade varandra i bussen, alla var medvetna om att det var den sista resan som skulle göras tillsammans. När vi var framme i Vemdalen så åkte vi till stugorna där vi skulle sova hela helgen. Alla packade in sina saker och sedan begav vi oss vidare mot Vemdals skalet. Det var lite mulet väder men alla var på super humör och åkte runt. Efter dagen så drog vi oss hem mot stugorna, på kvällen så serverades Tacos buffé. När mörket började lägga sig så bastade man eller så satt man i sofforna och bara pratade. Nästa dag var vi uppe

med tuppen, vi klev upp ca 7 och fikade. Sedan klädde vi på oss varma kläder, pjäxor och ett par solglasögon. Det var så att vi skulle ta liften och åka upp på ett berg, sedan så skulle vi åka längdskidor en heelt lång och solig dag. Vi var ute ca 7 timmar och det var många som gjorde snygga vurpor. Det var även så att Micke hade med dig elever från barn och fritid dom lärde oss om laviner, och andra fjällkunskaper. Sedan efter dagen så var alla helt slut, så det blev en sån kväll där alla bara satt och tog de lugnt.

Vi ska bara tacka Roy, Ove, Micke och alla andra som kunna gjort vår resa möjlig.

Fjällresorna var helt underbara och vi kan bara tacka för att vi har en sån fin och underbar skola! Det är inte alla skolor som ställer upp och åker på resor som vi åkt på. Eller skolor som tar elevernas intresse på allvar. Skolan låter eleverna få vara med och påverka, gå bara till skolan och titta er omkring så tror jag snart ni kommer förstå..

mantha thomasson

JULKALENDER I BODA

Förhoppningsfulla Julkalenderentusiaster. Fr. vä. Nils-Erik "Bodanisse" Eriksson, Peder Forsberg, Alnö, Stefan Frankel, Sundsvall och Arne Johansson, Järkvissle.

Foto: Hasan Tosun.

I Lidensboda har en mycket uppskattad 100-årig jultradition lyckats överleva. Några tomtar i byn går ännu idag på julaftonen från gård till gård och delar ut julklappar. Det var lanthandlarna i byarna som startade den gemensamma julklappsutdelningen en gång i tiden. Det var för att stimulera inköpen på resp. "boa". I andra byar dog tyvärr traditionen ut under 1960-talet i takt med avfolkningen och nedläggningarna av de små butikerna.

I Boda är det eldsjelen Nils-Erik "Bodanisse" Eriksson som envist håller fast vid de gamla jultraditionerna. I många år har han drömt om att få till stånd en

julkalender i TV, med viss koppling till Boda, men framför allt till gamla älskade julminnen från barndomens dagar.

Efter viss övertalning har det nu bildats ett gäng av förhoppningsfulla entusiaster. Det är Peder Forsberg från Alnö, Stefan Frankel från Sundsvall, "Bodanisse" och undertecknad. Peder är till vardags producent, filmskapare, manusförfattare mm och Stefan har en snarlik erfarenhet. Med Boda Byggnadsförening som uppdragsgivare skriver de nu på ett sk. synopsis till en jul/adventskalender för TV. Så småningom skall materialet presenteras i Stockholm. Att julkalendern i TV är en stor satsning går inte

att ta miste på, så möjligheterna att "komma fram" med ett förslag är minst sagt komplicerade. Men det sista som överger människan är som bekant hoppet. Och ve' den som ger sig!

Arne Johansson

Från inspelningen 11 december 2008 av kortfilmen "Jul i Boda by". Filmen visar den levande 100-åriga traditionen med bytomtar som delar ut julklappar på julaftonen. Filmen produceras av Järkvissle Film & Media. Foto: Arne Johansson.

Husåsvägen 2 (gamla Valborgs manufakturaffär)

Hårvård och Hudvård

Permanent
Blekta slingor

20 %
under maj

0692 - 104 08
070 - 262 59 53

Ring och boka tid!

Rosen Serien

Modell i Hårvårdens Svensk Special

Inger Pettersson

ICA LIDEN
nära

Öppettider

Mån - Fre	10 - 19
Lör	10 - 16
Sön	12 - 16

0692 - 100 26

Vi önskar er alla en Trevlig Valborg och Första Maj!

Vi är ombud för

**Pelle, Carola, Margit, Gun
och Jannice**

Paket
utlämning

ERIKSSONS BYGG & KONSULTING

Vi utför det mesta inom ny och
tillbyggnad, reparationer mm.

Micke tel: 070 - 209 38 66
Mail: lidenmicke@telia.com

SKOGSKVÄLL

FÖR SKOGSÄGARE

Rundvirke Skog inbjuder till Industribesök
på Octowood och Rundvirke Poles i Kälarne

Tisdagen den 12 maj kl 18.00-21.00
Skyltat vid väg 323 från Kälarne mot Håsjö.

- ☐ Information om Octowood/Rundvirke Poles
- ☐ Presentation av Rundvirke Skog AB virkesköp sortiment och priser m.m.
- ☐ Fika och frågor
- ☐ Industrivisning tillverkningsprocess El,Telestolp samt Octostolp

Anmälan till Ing-Mari 0696-681115

VÄLKOMNA

Stefan Maina 0696-681149, 070-3033166
Virkesinköpare i Kälarne

Rundvirke Skog
Vi sätter stort värde på din skog!

TAXI

Urban Andersson

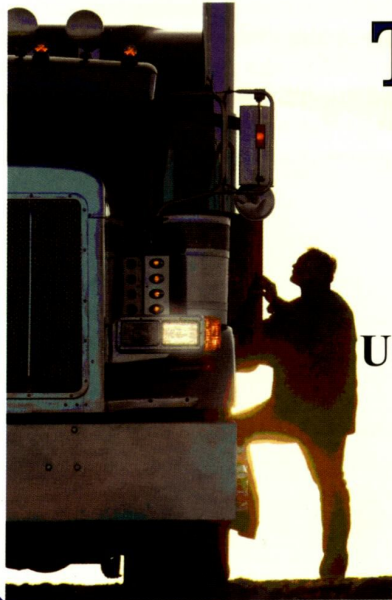
TAXI

Liden och Holm
Färdtjänst och sjukresor

Telefon : 070 - 257 50 25

YTTERBOMS

TRAFIK AB

060 - 928 28
070 - 666 74 91

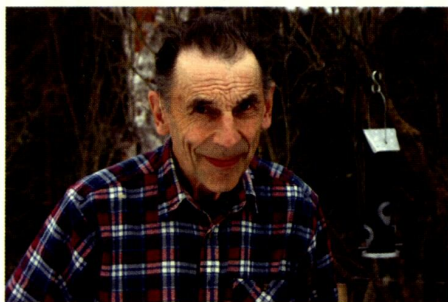
Utför lastväxlartransporter

**Kranbil med
räckvidd 19 m**

Arnold har pippi på fåglar

Forsstrand

Jag svänger av byvägen i Långliden och åker den branta vägen ner mot Indalsälven. Nästan nere vid älven kröker sig vägen och efter ett kraftigt motlut ser jag huset på Forsstrand. Här bor Arnold Johansson 74 år med sin fyra år äldre bror Ingvar. Deras mormor och morfar köpte gården 1895 och på nyårsnatten 1899 föddes deras mor här. Länsgränsen går genom hemmanet. Boningshuset ligger i Jämtland medan en del av uthusen och slotterängarna ligger i Medelpad. Från köksfönstret ser man älvens mörka vatten rinna förbi där inte isen lagt sig i vinter. Förr fanns fem mjölk- och lika många ungdjur i ladugården men 1998 sålde man de sista korna och avvecklade jordbruket. Ute på lägdan vid sidan om huset ser det ut som någon har slängt ut en massa huggkubbar på snön. Det visar sig att det är Arnold som hugger längre upp i nipan och där kapar han träden i lagom långa bitar och låter dom sedan rulla på skaren ner mot gården.

Arnold Johansson. Foto: Annika Persson

Unika anteckningar

Det är mitt intresse för fåglar som fört mig till bröderna Johansson hus. Jag har hört berättas att Arnold vet allt som är värt att veta om fåglar. Redan som liten grabb fascinerades

Arnold av fåglar och Ingvar visar ett gammalt foto på lillbrorsan som håller i familjens höna Lena. Vid 15 års ålder började Arnold föra noggranna anteckningar om vårfåglarnas ankomst till familjens gård och mark. Han visar sin bruna skrivbok som helt unikt innehåller uppgifter om ett tjugotal fågelarter nedtecknade från 1951 och fram till 2008. 2009 års sida är ännu blank men inom kort kommer Arnold att fylla även den allt eftersom fåglarna anländer. Genom anteckningarna har han noterat att vissa arter såsom stare, stenskvätta och sånglärka delvis eller helt försvunnit. Starholkarna har hängt tomma sedan 1984. Men i fjol bodde en stare i ett hackspettshål uppe på hygget. Andra arter har kommit till. Den första nötväcken sågs 1994 och första försärlan kom 2001. Blåmesen och koltrasten har ökat i antal och dagen till ära kalasar två koltrasthannar på den mat Arnold bjuder vid fågelbordet.

150 holkar

I omgivningarna har Arnold satt upp ca 100 småfågelholkar och 50 knip- och uggleholkar. Dagliga turer i skogen och en makalös kunskap om fåglar gör att Arnold kan berätta vilken fågelart som bott i holken eller boet och hur många ägg och ungar dom fått. Två gånger har han varit med om det märkliga att blåmesar övergett sina ungar och börjat mata trastungar istället. Arnolds personliga favoriter är tofsmesen vintertid och rödstjärten sommartid. Tyvärr hör dessa fåglar till de arter som nästan helt försvunnit i trakten. Tidigt

på morgonen den 6 maj 2006 mötte Arnold en björnhona med två ungar i skogen. En annan gång i mitten av 90-talet gick en ensam varg förbi honom när han högg ved nere vid älvsstranden. Alla naturupplevelser finns nedtecknade tillsammans med det rådande vädret.

Ingvar Johansson. Foto: Annika Persson

Ringmärkning med Nisse

Arnold lärde på 70-talet känna fågellegenden Nisse Lundmark. Han brukade besöka Långliden när Arnold uppmärksammat någon småfågel- eller ugglekull som kunde ringmärkas. I samband med märkningsarbetet brukade Nisse beställa kaffe med sju sorters kakor av Ingvar. Ingvar, som för övrigt drev ICA-butiken i Långliden mellan åren 1961-1971, är en hejare på att baka småkakor. Än i dag vid 78 års

ålder dukar han upp ett imponerande kakfat med bl a kanapéer och jitterbuggare. Förutom att baka tycker Ingvar om att pyssla med sina krukväxter. På fönsterbrädor och bord trängs allehanda blommor och varje blomma har en egen historia som Ingvar kan berätta. I slutet av 90-talet ringmärkte Nisse och Arnold två bi-vråksungar i närheten av gården. Tre år senare fick Nisse ett brev av en man som berättade att han skjutit den ena fågeln i Afrika. En annan gång hade Nisse ringmärkt en fiskljuse, dock inte i Långliden. Genom fågelns ringmärkning fick Nisse uppgifter om att en armésoldat från Gambia skjutit fågeln och sedan ätit upp den.

Narvik tur och retur

Arnold och Ingvar trivs hemmavid. Dom har aldrig varit så mycket för att resa. Ingvar gjorde militärtjänstgöringen i Skövde och Arnold i Kiruna. Arnold ville besöka Narvik under permission men det blev aldrig av. När han fyllde 70 år tog han ensam tåget till Narvik men väl framme hällregnade det så han tog tåget tillbaka samma dag. Om Arnold och Ingvar vore fåglar skulle dom med största sannolikhet inte vara flyttfåglar utan kanske ett par domherrar som stannar i Långlidens skogar året om.

Annika Persson

Foto: Camilla

LIDENHISTORIER

Påboa'

Handelsresande i glesbygden

Bland mina gamla tidningsurklipp hittade jag de här historierna. Så här berättar en handelsresande om sina möten med småhandlarna i Indal och Liden: "Roligast var det att åka till de så kallade bondhandlarna efter Indalsälven. Det var ett släkte för sej. Konservativa, köptrogna. När man byggde om och moderniserade på andra håll, fortsatte de i de gamla hjulspåren. Om de en gång blivit kunder, behövde man aldrig lämna affären med tomt orderblock."

Andersson i Lonings Handel

Föreståndaren för Lonings Handel var en äldre man som hette Andersson. Dit kom en resande från Stockholm, en flott herre, som överlämnade sitt visitkort och talade om att hans varor var lika bra och billiga, som varorna från Lindgrens Järn i Sundsvall. Detta imponerade inte på Andersson. Han tog kortet och upplyste resanden: "Ta igen adresslappen. Ja' köpe' vara'n från Lindgrens." Det blev Stockholmarens första och sista besök i Lonings Handel.

O. F. Backlunds affär i Flygge

Förmodligen var det samma Stockholmare, som besökte O. F. Backlunds affär i Flygge. "O. F." var en man, som hade sina åsikter för sej och gärna påpekade att han ansåg handelsresande som en kräftsvulst på köpmannakåren. Stockholmarens blev smått chockad av påpekandet, men han gav sig inte så lätt. Han hade vetskap om att "O. F." gärna ägnade sig åt att handskas med pensel och pallel. Han ville se tavlorna, som han berömd. Han värderade sex av tavlorna till 2 000 kronor. Men "O. F." förstod att Stockholmarens

ville "ställa in sig." Han slog in tavlorna och sa att det gick bra att ta allihopa för 350 kronor. Då tackade handelsresanden nej och fick därefter lämna affären med tomt orderblock.

Handlaren i
Sunnås Lars
Åslin (1893-
1963).

Lars Åslin i Sunnås

I Sunnås fanns Lars Åslin - "N'Lasse på Boa'". Lars hade studerat målning i Paris. Det finns bevis på att han inte var någon vanlig kläpare, när det gällde målning. Lars var också en utomordentligt skicklig fotograf. När alla andra i Sunnås är bortglömda, kommer Lars att vara den ende man minns. Men Lars var inte bara liten till formatet. Han ansågs inte heller i övrigt vara någon stor man. Lars var mera hemtam på travbanan i Bergsåker och på Knaust, än bakom disken i sin affär i Sunnås. Vid sidan om gjorde han med viss framgång skogsaffärer. Även här hade han en fast kundkrets. Lasses affär var ett landmärke känt av alla. Den låg så nära den gamla 86:an, att när kunderna lämnade affären steg de rakt ut på landsvägen. Detta blev också Lars Åslins öde. Han råkade stiga ut i vägbanan när en bil passerade och förolyckades. Affärens varor finns nu till beskådande på Vättaberget i Liden.

Jag känne' igen handstilen

Roligast var det när vi var några som bju-

dit in våra kunder till en gemensam fest på Gamla Tingshuset i Liden. Det var fullmåne och svinkalt. Det förtärdes en del under kvällen. Det gjorde att några bl.a. "O. F." gjorde sig ärende bakom knuten. När han kom in röt han som ett lejon. "Hocken faan äre' som har pissat mitt namn i snön?" Alla svor sig fria. Men "O. F." pekade på en av sina kollegor och röt: "Sitt inte å neke din attan, för jag känne' igen handstilen!"

Monark ett majestätsbrott

"O. F." köpte en Monark lättviktare, som just kommit i ropet. "Jag körde sextan mil till Östersund och hä geck bra. Men när jag skulle åka hem feck ja' fel pån i Lidensboda. Och feck bära hem fanskapet. Dessutom feck jag skavsår i ändalykten. Nu har ja slängt 'en i veboa och där ska han få stå tills han roste ihjäl. Och Tamme Faan säg jag. Hä' måste vara majestätsbrott att kalla en token dän maskin för Monark."

Handlaren i
Märgrård Minor
Pettersson (1873-
1961).

Minor Petterssons Diversehandel i Märgrård.
Foto : slutet av 1940-talet.

Svart Renault eller Lazarol

Ja, ja suckar den gamle provryttaren. "Dä' va' tider, som aldrig kommer tillbaka." Tro inte att det här var några småhandlare. De var stora hela bunt. Handlaren i Märgrård Minor Pettersson och handlaren i Byn (Liden) Nicke Nilsson inte att för glömma. På lördagarna rekvirerades dryckjom från sta'n och det var ingen bondkonjak, det rörde sig om, utan Svart Renault. Men tog det slut var de inte sämre än att de gick ner i butiken och spädde på med Lazarol (Universalmedicin, mest för utvärtes krämpor. "Lazarol var bra till allting!").

Sven Söderqvist

Tack Gunnel Pettersson, Flygge
för lånet av fotona.

SANDNÄSETS CAMPING

och RESTAURANG

En av Norrlands vackraste campingar!

En gråmulen aprildag är väl kanske inte den bästa att besöka Sandnässet för att få en bra bild av den finaste badplatsen i trakten (kanske hela Medelpad?) Väl framme får vi reda på att man för första gången haft öppet hela vintern och 7 tappra campare har haft sina helgaktiviteter förlagda hit. Det finns också två vinterbonade stugor med sammanlagt 8 bäddar att hyra.

Tidigare har Sundsvalls kommun ägt campingen men nu har två eldsjälur från Timrå köpt den. Patrik Jonsson och Diane Andersson heter dom nya ägarna. Eftersom dom arrenderat under 2007 och 2008 är det inte alldeles nya ansikten för oss som varit där.

Badtunna för hugade badare.

Ägarparet Patrik Jonsson och Diane Andersson

Patrik berättar att man gallrat tallskogen vid golfbanan för att man skall slippa sopa flera gånger/dag. Det är även gallrat lägre ner mot båtbyggen för att husvagnarna skall få bättre plats. I dagsläget finns plats för 24 husvagnar med el. Både Patrik och Diane har kvar sina jobb inom vården tills dom fått "snurr på hjulen". Det blir dryga resor eftersom man flyttat ut till campingen med sina två hundar.

Restaurangen med plats för 32 gäster inne och ett antal ute har fullständiga rättigheter och är öppen 12 - 20 på helgerna under vinterhalvåret. Undertecknad kan efter ett besök un-

der sensommaren rekommendera en söndagsutflykt hit innan säsongen börjar.

Campingen öppnar för säsongen under maj och restaurangen i juni. Då kommer man att ha öppet alla dagar 12-20 och 12 - 24 på helgerna.

Nyheter för i år är att man har två båtar med motor till uthyrning, sen tidigare finns ju kanoter.

Ni som läser Sundsvalls Turistguide får se upp så ni inte åker fel eftersom dom tror Sandnässet ligger på Alnö.

Text och vinterfoto: Tore Löfvenius

Så här kan det se ut en varm sommardag vid badstranden.

Vintercamping.

Om man har en vit julgran har man säkert firat jul här?

Gammal turistbild från Sandnässet. Fotograf okänd.

Kontakt information:
0692 - 510 37
0768 - 26 89 14
sandnasbaden@telia.com

MASKINTRÄFF I INDAL 23 MAJ 2009

SE MASKINERNA SOM BYGGDE SVERIGE!

Lördagen den 23 maj kl. 10-18

Plats: väg 86, Indal

Entré: 100 kr för vuxna, barn under 15 år gratis.

Vi visar ett 60-tal fordon från -40, -50 och -60 talet i drift såsom traktorer, lingrävare, bergstruckar, lastbilar och bandtraktorer.

Uppstart av zeppelinaremotor, V12 från 1936 och dragkamp med bergstruckar från Aitikgruvan.

Fika, mat och underhållning samt lekplats för barnen.

Välkommen!

S. Lindströms Traktorer / Stefans Maskiner

www.stefansmaskiner.se

För info ring: 070-6770289

KRAFTSAMLING
SKOG

Skogsägarna Norrskog är en ekonomisk förening med 13 000 familjeskogsbrukare i Jämtland, Medelpad, Ångermanland & Södra Lappland.

Lågkonjunktur – skogsägarens möjlighet!

Skogens produktionsförmåga drabbas inte av konjunktursvängningar. Vårda och förädla din skog inför kommande högkonjunkturer!

Var med i de inspirerande utbildningarna vi ordnar i Kraftsamling skog. Den 4:e maj kl 19.00 håller B-Å Alriksson seminarie om röjning i Bergsåkers folkets hus, missa inte det!

Vi erbjuder rådgivning och hjälper dig att utföra alla typer av skogsvård. Kontakta oss så ser vi över möjligheterna att öka värdet på just din fastighet.

Gun-Marie

Thomas

Skogsinspektorer Indalens sbo

Gun-Marie Johansson

Husåsvägen 8B

860 41 Liden

0692-102 34

gun-marie.johansson@norrskog.se

Thomas Sillerström

Skönsbergsvägen 3

856 41 Sundsvall

060-16 72 76

thomas.sillerstrom@norrskog.se

NORRSKOG
skogsägarna
FÖR DIG OCH SKOGEN

www.norrskog.se

HÄSTEN

Unik bild från den tid då hästarna gick lösa på skogsbete under sommaren. Foto: 1940/1950 vid Järkvissle gamla fäbodar.

I sagor och berättelser är hästen ofta en symbol för frihet. I den så småningom framväxande civilisationen blev den en fånge för människornas sociala frihet. Ett djur, infångat från de vida slätterna och därefter alltid fångslat, blev för många en förutsättning för överlevnad. För den brukande befolkningen blev hästen oundgänglig.

Arbete från en svunnen tid uppå Järkvissleskogen. Fr. vä. Sven Edvall, Uno Rudin, Theodor Rhudin och "arbetskompisen Putte". Foto: troligen Mauritz Lidberg, tidigt 1930-tal.

Kanske har den bakgrund som jag här skissat förts vidare, genom våra gener, från generation till generation. Kanske är vi därigenom arvtagare till beteenden hos primitiva folkstammar långt borta i "en grå forntid". Och kanske är detta en betydelsefull del i vårt alldeles speciella förhållande till vårt största husdjur.

ARBETSHÄSTEN redskapet och arbetskamraten

För den norrländska skogsbygdens egenomslösa jord- och skogsbrukande familjer blev hästen snart deras dyrbaraste och dyraste tillgång. Så även i Liden. Hästens tillsyn fick inte försummas, inte ens ifrågasättas. Dess välbefinnande blev viktigare än till och med den egna familjens.

Under mina mer än tjugofem år som jord- och skogsarbetare på 1930- och 1940-talen kom jag, företrädesvis vintertid, i kontakt

med ett stort antal hästar och ett ännu större antal hästägare. Oftast i skogskojor där man vistades veckovis för att transportera timmer från avverkningsplatser till flottleder.

Ägarnas vardagsomvårdnad om sin häst både i stall och på arbetsplats underströks ofta med klappar, kramar och vänliga ord. Likväl som de ofta kryddades av svordomar och osande förbannelser när verkligheten inte motsvarade förväntningarna. Allt för att ytterligare sporra den alltid samarbetsvilliga hästen. Jag har sett svettiga hästar i väglös terräng med galoppspång kasta sig fram i mer än meterdjup snö, släpande på en lunningskälke fullastad med timmer, för att till slut frustande pusta ut när den äntligen nått basvägen. Och jag har hört den lika svettiga husbonden nästan gråtande ösa sitt beröm över sin tappre kämpe. Jag har förstått att i en sådan situation uppstår kamratskap. Ur kamratskap uppstår vördnad, att lägga till grund för vardagens omsorg.

Hästens vilotid var viktig, nästan helig. Kvällen i timmerkojan ägnades till större

delen åt passning i stallet, där husbonden hälsades av hästens brummande. Hö, vatten, en bit knäckebröd och en sockerbit. Känslig omvårdnad med ryktskrapa och borste. Lite massage med en höttapp. Halm och torvströ i spiltan. En godnattklapp.

Det ansågs inte fint "att lägga sten på börda", dvs man fick inte själv sätta sig på kälken och åka med. Man skulle vackert finna sig i att själv gå vid sidan om vid morgonens vandring till avverkningsplatsen. Sommartid, när hästen användes i jordbruksarbete, sågs det nästan som en dödssynd att åka på lasset. Hästen fick inte användas "i onödan" och fick inte manas till språng. En hästutflykt var absolut inget att ens tänka på. Om arbetstakten var intensiv så var lugnet helt överskuggande i förhållandet till hästen. Visst innehöll sommaren arbete, men det skulle vara av det lättare slaget. Det skulle också vara rekreation och kraftsamling inför den kommande vinterns ofta alltför näraliggande skogsslit.

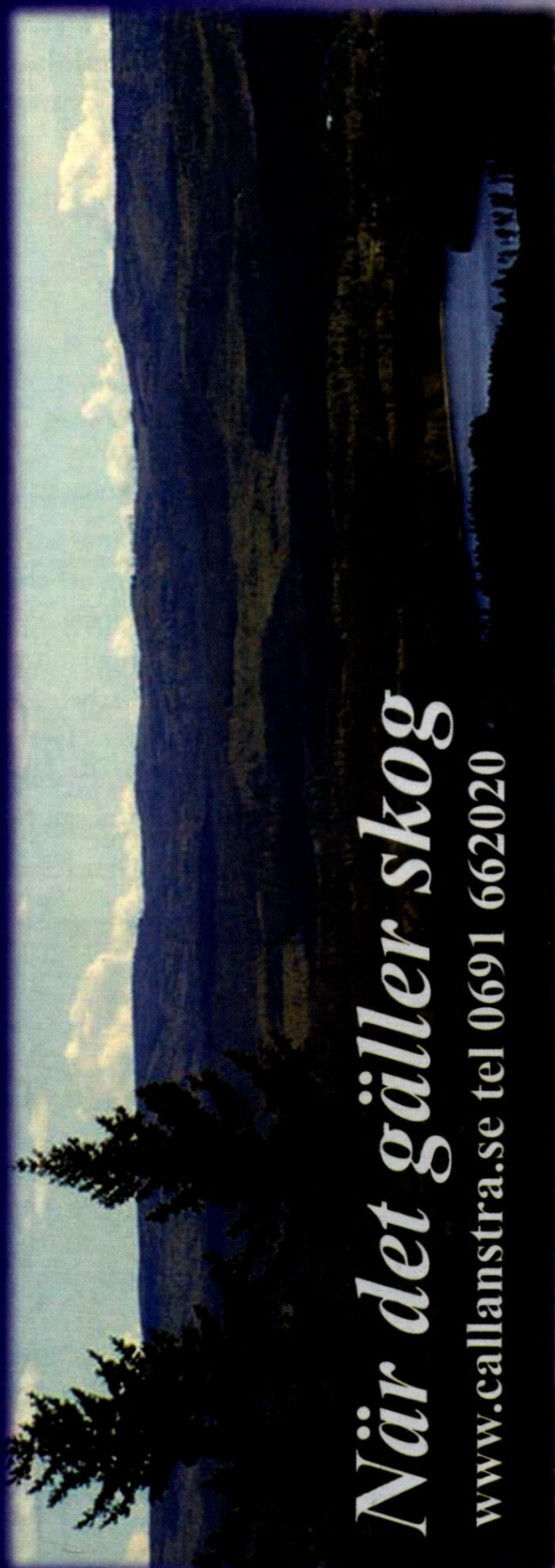
Rune Wennberg
Järkvissle/Huddinge

En ung Theodor Rhudin (f. 1914) i Järkvissle med sina "arbetskamrater Rulle och Putte". Foto: tidigt 1930-tal

CALLAN'S TRÄ

När det gäller skog

www.callanstra.se tel 0691 662020

Avverkningssupdrag, Rotposter, Leveransrotköp, Leveransvirke,
Rådgivning, Markberedning, Plantering, Gallring, Röjning, Skogsbruksplaner

Göran Olsson
Råvaruchef/Inköpare
tel 0691 662022
070 3754416
goran.olsson@callanstra.se

Ulf Magnusson
Inköpare
tel 0691 662023
070 3754437
ulf.magnusson@callanstra.se

Oskar Cederlöf
Inköpare
tel 0693 71000
070 3754035
oskar.cederlof@callanstra.se

Anders Öberg
Inköpare
tel 0691 662021
070 3754478
anders.oberg@callanstra.se